

*Előadó: dr. Guttman Szabolcs-István
építész, urbanista, műemlékvédő
szakmárnök, Kolozsvár, Erdély, Románia*

FENNKÖLTSÉG* ÉS KÁOSZ**

**Fennkölttség: Művészeti minőség: erős
érzelmeket keltő tartalmi motívumok és
lelkesült indulatokat, ünnepélyességet
tükröző formai megoldások jellemzik.*

***Totális a káosz! “A legtöbb ember
hatalmas káoszt teremt maga körül a
gondolataival, majd fizikai cselekvéssel
próbálja rendbe rakni a zűrzavart.*

*Viszont nincs annyi fizikai tett amennyivel
kompenzálni lehetne egy zavaros
gondolkodásmódot. Időpocsékolás,
hiábavaló dolog.*

*Fejben tegyél rendet, ez a legfontosabb, a
következő lépések már jönnek maguktól,
viszont ameddig benned nincs rend, addig
semmi nem fog működni körülötted, bármit
is teszel.” Abraham-Hicks*

MESÉK MESÉJE ÉPITETT KÖRNYEZETÜNKRŐL

2022 március 24-25
**XII. ORSZÁGOS
KÉMÉNYKONFERENCIA
KECSKEMÉT**

Tanulságok: A XXI század posztmodern társadalmának urbanisztikai képe nagyon sokszínű, de úgy is mondhatnák, hogy nagyon rendezetlen. Sokszor teszik fel a kérdést ezzel kapcsolatosan a városlakók, politikusok és maguk a szakemberek is, hogy miért? Ha történetiségében vizsgáljuk a jelenséget Erdély területén, észrevehetjük, hogy akkor alakultak ki a rendezett települések és közterek, amikor a társadalom is úgy működött.

A középkorban a Magyar királyság, mint európai nagyhatalom építette Erdél falvait és városait. Mai napig egy nagy relytáj, hogyan lehetett az akkori háború veszélyek mellett ilyen jól kitalált köztereket megálmodni és fenntartani. A várfallal körülvett településekben, rend nélkül lehetetlen lett volna az élet minden mozzanata.

Nagyszében erősített templomtere (első várfal), Kispiac (második erősítés), Nagypiac (harmadik erősítés) és a XVII századi déli erődrendszerek együttese

A közterek méretei a néhány ezres lakosságot számláló közösségekhez viszonyítva óriásiaknak tűnnek még a mai ember számára is. Úgyszintén ketedrálisok, illetve a központi templomterek sem szűkültek a köbméterterén. Legtöbb esetben kibirták az elmúlt ezer év megpróbáltatásait, illetve fémjelzik mai napig településeink korát és nagyvonalúságát.

Kolozsvár Főtere és a Szent Mihály háromhajós csarnok temploma

Városrendezés terén a XIX-század vége illetve a XX.század első évtizede az ami a középkorral összemérhető. Az Osztrák-Magyar monarchia idején, a virágzó gazdasági élet újra formálta legtöbb településünk köztereit, illetve megalkotta a legfontosabb középületeinket. Életfilozófiáját ennek a kornak a történelemre való rácsodálkozás jellemezte.

Rálátás Kolozsvár Főterére a Szent Mihály templom 80 m magas neogót tornyából

Épített örökségében az eklektikus nyelvezet segítségével, közttereink közép hangulata ötvöződött az összeurópai történések világával. Iskoláink, egyetemek, múzeumaink a görög és római klasszicizmus képét mutatják, neoreneszánsz illetve neoklasszicista nyelvezettel. Az adminisztratív épületek, vigadók, szállodák és városi palóták a neobarokk és a szecessziós eklektika diszeivel gazdagították az utcaképet.

Kolozsvár új közösségi tere a nagyparki tó és környezete (Pákei Lajos építész)

Mai világunkban sokat beszélünk a fenntarthatóságról, valószínűleg amiatt, mert a modern kor a bontások mellett szavazott és egy forradalmi új nyelvezet értelmében a történelmi városok átépítését javasolta megoldásnak. Erre még rálapátolt a két világháború rombolása és a szociális problémák gyors orvoslása.

A 2000-es évek, az új generációs mega tornyok világa

World Trade Center, New York, 1966-73
2001 szeptember 11,

2001-2003, Millenium Tower, London,

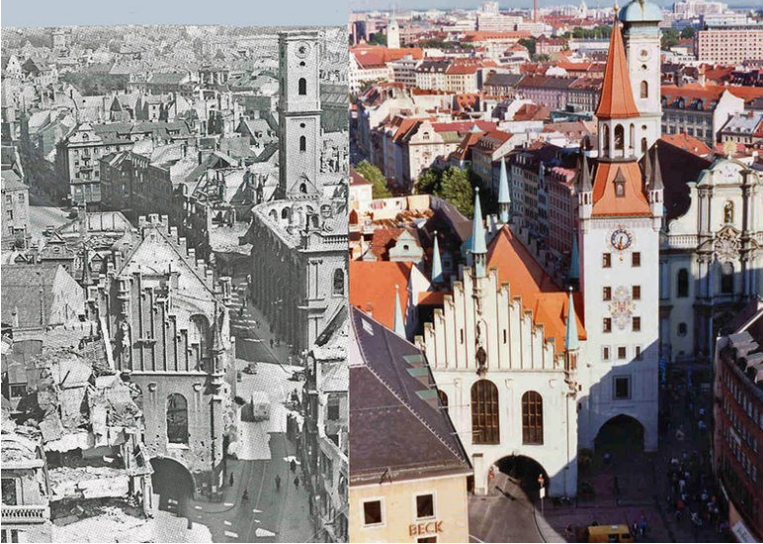
A posztmodern társadalmunk megpróbálja egyeztetni ezt a hányatott örökség kérdését. A megmaradt történelmi központok esetében az értékek bemutatása mellett, forgalomcsillapítással és különleges sétáló övezetek kialakításásával polarizálja a védett övezetek rehabilitálását.

Varsó 1944 és 1950 után

Frankfurt 1944 és 1981-84 után

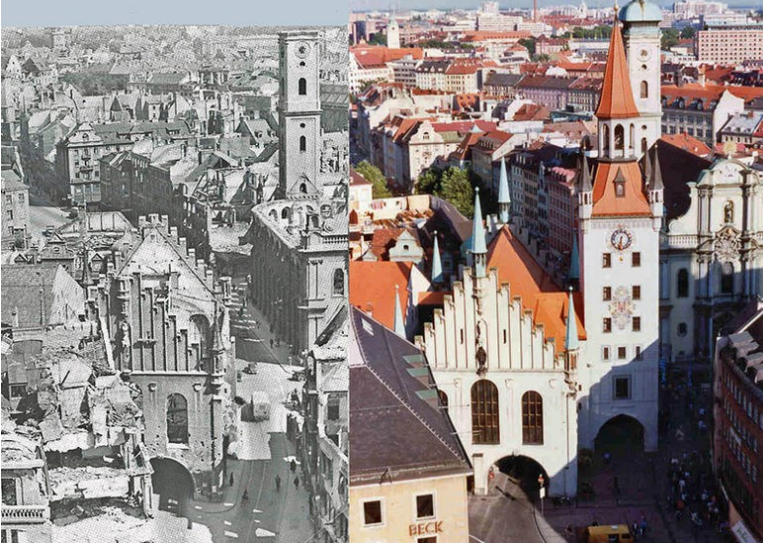
a történelmi központ mint a reprezentáció “magja”

München, 1944 – 1990

Drezda, 1944 Frauenkirche 1993-2005

a történelmi központ mint a reprezentáció “magja”

München, 1944 – 1990

Drezda, 1944 Frauenkirche 1993-2005

Az előadás rászerezetne világítani a történelmi közterek fontosságára, ezeknek a naprakész potenciális lehetőségeire, illetve a minőségi javításások, rehabilitálási megvalósítások előnyeire. Közösségeink fenntarthatósága, nagyban befolyásolható köztereink emberi léptékének kihangsúlyozásától.

Bukarest 2011 aprilis, Bul. N. Bălcescu,

„Ion Mincu” Urbanisztikai és Építészeti Egyetem, plakát Dan Perjovschi
„Cioran în stradă” (Cioran az utcán)

Egy új hely szellemének katalizátora

Nagyszeben történelmi központja

2007 Europa Kultúrális Fővárosa

**- a sokszínűség jegyében, multikulturalitás, multietnikum,
multikonfeszionalitás -**

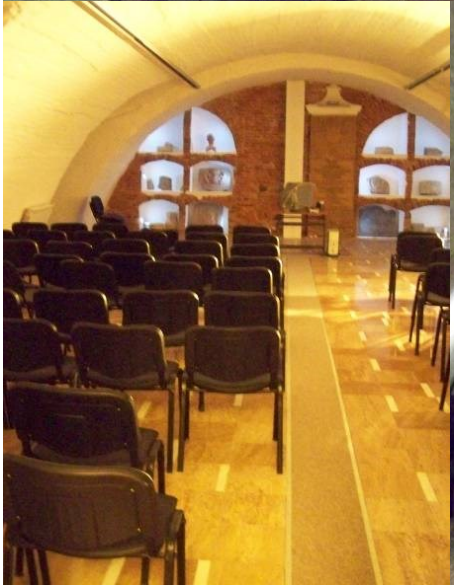
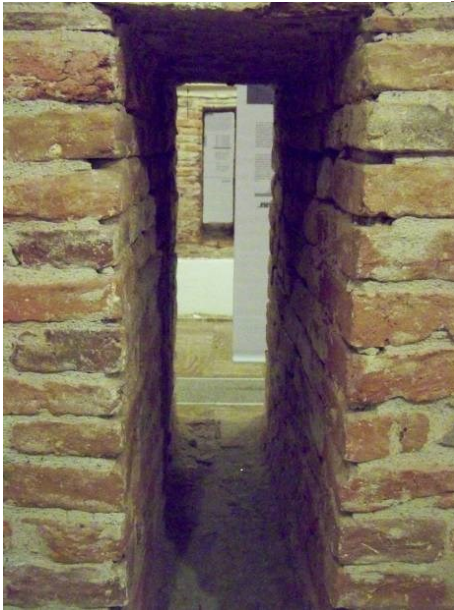

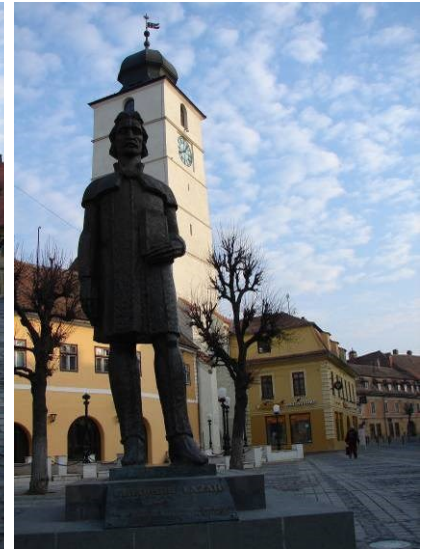
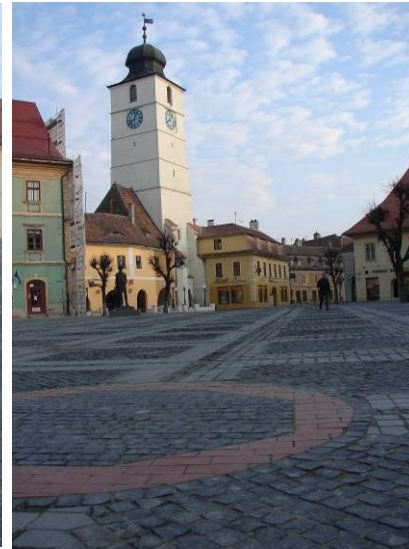

**Sajátos emlékezések és nézetek mindarról ami az építészet fele sodrott.
2021 folyamán, a kolozsvári Helikon hasábjain egy ilyen címszó alatt kerestem
azokat a szavakat, mondatokat, gondolatokat, amikkel megpróbálom tartalommal
telíteni azokat a helyszíneket amik hatvan év távlatában így vagy úgy megérintettek.
Az az érzésem, hogy csak azok a helyek léteznek számunkra amiknek legalább egy
maradandó meséjét átéltük, vagy megjegyeztük.
A többi helyszíne környezetünknek meddő és szürke.
A megélt mese újabb és újabb meséket szül.**

Igy lesz a fából, kőből, téglából, betonból és megannyi építő anyagból élő szövet,
Otthon, Honvágj majd egy megfoghatatlan és egy állandóan változó Hely
Szelleme.

(Kecsker

ALBA IULIA
1 Decembrie

